

освітнього процесу, методологічних підходів та педагогічних принципів. Результатом є компетентний філолог із сучасним світоглядом, професійними знаннями інноваційного характеру, готовий до якісного виконання професійних функцій.

Список використаних джерел:

1. Волченко О. М. Формування комунікативної компетенції майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О. М. Волченко. – К., 2006. – 261 с.
2. Чередниченко О. І. Складові професійної компетенції письмового та усного перекладача / О. І. Чередниченко / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка: зб. наук. праць. – К., 2007. – № 41. – С. 25–27.
3. Рогульська О. О. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами сучасних інформаційних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О. О. Рогульська. – Вінниця, 2010. – 21 с.

Кравченко С.О.

аспірант,

Полтавський університет економіки та торгівлі

Стец М.А.

психолог;

Доценко К.С., Іванова Д.Д.

студенти,

Кам'янський державний енергетичний технікум

АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ ЕКОЛОГА СТУДЕНТАМИ КДЕТ

У зв'язку з катастрофічним погіршенням стану навколишнього середовища прогнозується значний попит на висококваліфікованих фахівців-екологів, які володітимуть повним спектром компетенцій для успішної професійної діяльності. Для успішної підготовки майбутнього високоякісного фахівця-еколога в майбутньому вважаємо, що варто значну увагу слід приділяти сьогоднішнім та майбутнім абітурієнтам.

Метою даного дослідження є визначення основних мотивів, які спонукали студентів до вибору вищезгаданої професії. Ми припускаємо, що без правильного та усвідомленого вибору професії перед молодого людиною закривається шлях до реалізації своїх здібностей, не розкривається творчий потенціал, не відбувається ефективна професійна реалізація в інтересах самої особи та суспільства взагалі. Результати даних досліджень дають можливість виявити за якими чинниками

нинішніми студентами обрана професія еколога. Також дані результати можливо врахувати для корегування під час профорієнтаційної роботи в найближчому майбутньому.

Для чіткого аналізу та вірного розуміння результатів наших досліджень варто дослідити основні поняття, що досліджувались. Це «мотивація» та «мотив».

Поняття «мотивація» в психології використовують в двох значеннях:

– як система факторів, що обумовлюють поведінку (цілі, інтереси, потреби, мотиви, наміри);

– як характеристика процесу, що підтримує поведінкову активність [1, с. 211].

У психологічній літературі існують різні погляди на сутність поняття «мотив». Д.Н. Узнадзе стверджує що «мотив» – це міркування, яке примусило суб'єкта здійснити цей акт, це потреба, для задоволення якої дана поведінка була б визнана доцільною [2, с. 49].

За А.Н. Леонтьєвим основу свідомого вибору професії складає мотиваційне ядро, структуру якого утворюють комплекси мотивів: інтерес, обов'язок та самооцінка професійної придатності. Професійні мотиви він розділив на 2 групи:

I. *Безпосередні інтереси* – виникають на основі привабливості змісту і процесів конкретної діяльності, які підрозділяються на:

1. *Професійно-специфічні* – виникають на основі інтересу до предметів, до процесу праці, до результатів.

2. *Загальнопрофесійні* – на основі привабливості загальних, широко доступних для сприйняття властивостей професії, таких як гуманність, благородність і т.д., з якими можна познайомитися в повсякденному житті.

3. *Романтичні* – базуються на уявленні про незвичність професії.

4. *Ситуативні* – формуються на основі випадкових, не типових для даної професії ознак, пояснюються вузькістю професійного кругозору. У разі своєчасного переходу в інтерес до основного змісту і процесів діяльності вони не заважають правильному професійному вибору.

II. *Опосередковані* – породжуються організаційними, соціальними та ін. характеристиками професії, що підрозділяються на:

1. *Професійно-пізнавальні* – ґрунтуються на прагненні до пізнання певних природних, технічних, гуманітарних та ін. процесів і явищ. Привертають пізнавальні можливості, хоча зміст праці, з погляду прямих і повсякденних обов'язків, недостатньо враховується.

2. *Інтерес до самовиховання* – виявляється в прагненні до особистого зростання, формування суб'єктивно-цінних якостей особистості.

3. *Престижний інтерес* – виявляється в прагненні вибору професії, що забезпечує прогрес суспільного розвитку.

4. *Інтерес супутніх можливостей* – прагнення задовольнити за допомогою професії інші потреби: духовні, матеріальні і т.д.

5. *Наївно-егоїстичні і невизначені інтереси* – вузько особистісне міркування, неясні емоційні ваблення до професії [3].

Отож, *мотивація* – це сукупність причин психологічного характеру, які пояснюють поведінку людини, її початок, обґрунтування, формовияви.

За твердженням Ільїна Є.П. *мотивація* – це емоційний стан, який спонукає до дії. Мотивація буває придбана ззовні (від оточуючих) і зсередини (від самого себе). Її можна розділити на два типи: мотивація збереження і мотивація досягнення. Найчастіше людиною використовується мотивація досягнення, так як вона не вимагає тривалої сили емоцій. Активність знаходиться на низькому рівні і спрямована на те, щоб не втратити те, що вже створено. А ось мотивація досягнень вимагає набагато більшої сили емоцій, що відповідно, вимагає більшої активності для досягнення бажаного [4].

Для виявлення залежності між мотивацією вибору професії еколога та рівнем опанування професійних компетенцій нами було протягом січня-березня 2017 року проведено дослідження, за результатами яких маємо аналіз чинників, що вплинули на вибір професії еколога нинішніми студентами 1-4 курсів спеціальності «Прикладна екологія» Кам'янського державного енергетичного технікуму.

Дослідження здійснювалося за спеціально розробленою анкетною, де студенти мали відзначити провідні для себе мотиви та чинники серед усіх запропонованих. Для зручності обробки відповідей питання анкети було згруповано за змістом. Систематизувавши чинники вибору професії, ми згрупували їх таким чином:

- поради інших осіб;
- чинники навчального характеру;
- привабливість зовнішніх атрибутів професії;
- особистісна зацікавленість змістом професії;
- привабливість фахових перспектив.

Після опрацювання результатів ми визначили, які їх групи було визнано певною кількістю опитуваних як пріоритетні (у відсотках від загальної кількості студентів), та відтворили результати в табл. 1. Зазначимо, що більшістю опитуваних в якості пріоритетних було визнано одразу декілька чинників та мотивів оволодіння професією.

Результати аналізу свідчать про те, що 76,5 % респондентів всіх курсів взагалі визначили як пріоритетні чинники вибору професії поради інших осіб, і тому в них домінуючою є особистісна неусвідомленість вибору. Інтерес до змісту професії еколога є пріоритетним менш ніж у половини студентів (41,2 %).

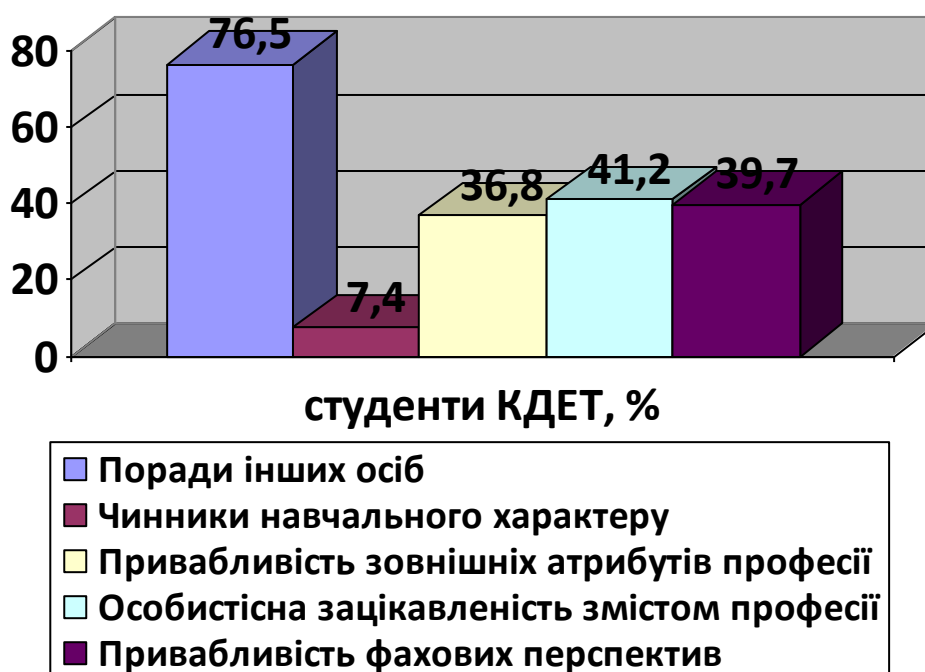
Таблиця 1

Чинники вибору професії студентами-екологами КДЕТ

Чинники вибору професії	Визнання пріоритетності групи, % від загальної кількості респондентів				
	I курс	II курс	III курс	IV курс	Разом
Поради інших осіб	68,8	77,8	68,4	93,3	76,5
Чинники навчального характеру	12,5	5,6	10,5	0	7,4
Привабливість зовнішніх атрибутів професії	31,3	22,2	42,1	53,3	36,8
Особистісна зацікавленість змістом професії	56,3	22,2	47,4	40	41,2
Привабливість фахових перспектив	25	38,9	36,8	60	39,7

Деяко менший від попереднього відсоток респондентів (39,7 %) віддали перевагу привабливості перспектив професійного зростання (це є показниками, навпаки, усвідомленого вибору та особистісних прагнень до змін на краще). Захоплення зовнішніми ознаками професії (престиж, висока оплата, комфортні умови роботи, популярність професії тощо) актуальні для 36,8 % респондентів, а чинники навчального характеру лише для 7,4 %.

Діаграма 1

Аналіз чинників вибору професії студентами-екологами КДЕТ

Дана динаміка зберігається по всім курсам з невеликими відмінностями. Узагальнені дані по всій групі респондентів наведено у діаграмі 1.

Тож, за результатами досліджень, можна зробити висновок, що у середньому вибір професії еколога респондентами з КДЕТ зроблено напівсвідомо. Майже половина студентів обрали дану спеціальність ситуативно і тому не бачать перспектив в подальшому як фахівці. Наше дослідження може мати рекомендаційний характер педагогам КДЕТ, які працюють зі студентами даної спеціальності, більшу увагу надавати реалізації прийомів та засобів з мотивації засвоєння змісту професійної діяльності із застосування ІКТ, що сприятиме реалізації студентами своїх здібностей, розкриттю творчого потенціалу та ефективній професійній реалізації.

Список використаних джерел:

1. Немов Р.С. Психологія: Учебник для студентів высш. пед. заведений в 3-х кн. – М.: Владос, 1999. – Кн. 1. – 688 с.
2. Борис І. Мотиваційна сфера як проблемний чинник поведінки // Психологія і суспільство. – 2002. – №2. – С. 48-57.
3. Леонтьев А.Н. Потребности, мотивы и эмоции. – М.: Педагогика, 1971.
4. Ильин Е.П. Мотивация и мотив. – СПб: Питер, 2002. – 512 с.

Лебідь О.М.

кандидат філологічних наук;

Макухіна С.В.

викладач;

Дашевська Л.М.

викладач,

Херсонський державний аграрний університет

ПРОЦЕС НАВЧАННЯ В АГРАРНОМУ ВУЗІ: ІНОЗЕМНА МОВА НАУКИ В АСПЕКТІ «СТИЛЬ» І «ЖАНР»

В умовах сучасного розвитку українського суспільства, розширення економічних, інформаційних та освітніх зв'язків, іноземна мова науки набуває неабиякого значення, оскільки новий науковий досвід інших країн, завдяки впровадженню Болонського процесу, поширюється в українському науково-дослідному та освітньому просторі. В процесі навчання в аграрному вузі актуальності набуває вивчення іноземної мови науки як в теоретичному, так й практичному аспектах: відкривається широкий горизонт професійних можливостей для вузькопрофільних фахівців. Прикладом може бути втілення інновацій різних наукових галузей у вітчизняні наукові розробки сільського господарства. Це